

ische resultaten is niet te zien in de mestvar-
kensproef.
Als conclusie kan men stellen dat uit dit on-
derzoek blijkt, dat normaal drinkwater met
een verhoogd nitraatgehalte tot 200 mg/l, res-
pectievelijk 500 mg/l geen nadelige invloed
leeft op de gezondheid en technische resul-
taten van gespeende biggen en mestvar-
kens. De vleeskwiteit wordt niet nadelig
beïnvloed.

Er wordt echter met klem gewezen op het feit
dat in deze proeven het nitraat is toegevoegd
aan kwalitatief goed drinkwater. In hoeverre
een verhoogd nitraatgehalte in kwalitatief min-
der goed drinkwater wèl storingen in de ge-
rondeid en eventueel sterfte kan veroorza-
ken, is onduidelijk.

De kans op vorming van het zeer giftige nitriet
bij verhoogde nitraatgehalten in kwalitatief
minder goed drinkwater is reëel. Voorzichtig-
heid blijft steeds geboden.

Van deze proef, begeleid door drs. F.T.
Bouwkamp en dr. G.H.M. Counotte van de
Gezondheidsdienst voor Dieren te Zwolle, zal
geen proefverslag verschijnen. Een uitge-
breider artikel zal t.z.t. worden opgenomen in
het tijdschrift van de Koninklijke Maatschappij
voor Diergeneeskunde. Dit artikel is een verk-
orte versie, bewerkt door mw. M.U.C. Haver-
mans, Afdeling Publicatiezaken Proefstation
voor de varkenshouderij.

IS BEREN MESTEN INTERESSANT?

ir. C.M.C. van der Peet-
Schwering
Onderzoeker Voeding
Proefstation voor de
Varkenshouderij

Bij onbeperkte voeding vreten beren minder,
lebben een gunstiger voederconversie en
classificeren beter dan borgen. Dit blijkt uit
een onderzoek dat is uitgevoerd op het Var-
kensproefbedrijf te Sterksel. De hoogte van
de extra berekening op de slachterij bepaalt of
het al dan niet interessant is om beren te gaan
nesten. Op dit moment is dat niet het geval.

EG-verbod opgeheven

Tot eind 1984 was het in de EG verboden om
vlees van beren te exporteren, omdat dit vlees
soms een afwijkende geur en smaak heeft.
Vanaf 1 januari 1985 mag vlees van beren, dat
voorzien is van een speciaal streepjesstem-
pel, binnen de EG verhandeld worden. Het
moet dan wel bestemd zijn voor de vleeswa-
renproductie. Het PVV schatte in 1985, dat
maximaal 5 miljoen karkassen van beren op
jaarbasis in binnen- en buitenland zouden
kunnen worden afgezet. Door deze ver-
wachte ontwikkeling in de afzet van bere-
vlees, was een vergelijking tussen het mesten
van beren en borgen onder de hedendaagse
omstandigheden gewenst.

Proeven in Sterksel

Op het Varkensproefbedrijf te Sterksel zijn
twee proeven uitgevoerd om de mestresulta-

Tabel 1: Technische resultaten van de beren + zeugen en borgen + zeugen.

	beren+zeugen	borgen+zeugen
begingewicht (kg)	22,8	22,8
koud geslacht gewicht (kg)	82,1	82,1
groeisnelheid (gram/dag)	798	805
voederconversie (kg voer/kg groei)	2,67	2,77
voeropname (kg voer/dag)	2,12	2,23
% EAA + IA	91,1	72,7
gem. kwaliteitskorting (cent/kg)	15,0	20,1

ten van beren en borgen met elkaar te vergelijken. In de eerste proef zijn zowel de beren als de borgen gemengd gemest met zeugen. Per hok werden 4 zeugen en 4 borgen of 4 zeugen en 4 beren opgelegd.

In de tweede proef zijn de beren en de borgen gescheiden gemest, zonder zeugen in het hok. Per hok werden 8 borgen of 8 beren opgelegd. In beide proeven werden de dieren onbepaald gevoerd (EW = 1,08; re = 16,1%; vert. lys. = 073%).

Resultaten

In tabel 1 staan de technische resultaten weergegeven, die verkregen zijn in de eerste proef. De technische resultaten van beren + zeugen in één hok zijn vergeleken met die van borgen + zeugen in één hok.

In tabel 2 staan de technische resultaten

weergegeven die verkregen zijn bij het gescheiden mesten van beren en borgen zonder zeugen in het hok.

Uit beide tabellen blijkt, dat borgen, bij onbepaalde voeding, duidelijk meer voer opnemen dan beren. Verder blijkt, dat de voederconversie bij de borgen duidelijk ongunstiger is. Er bestaat geen duidelijk verschil in groeisnelheid tussen de beren en de borgen.

Beren classificeren beter

De beren classificeren duidelijk beter dan de borgen. Bij het gemengd mesten bedraagt het verschil in kwaliteitskorting 5,1 cent per kg geslacht gewicht ten gunste van de beren. Bij het gescheiden mesten 7,4 cent ten gunste van de beren.

De dieren zijn in de proef geïnclassificeerd volgens het oude classificatiesysteem. Met be-

Tabel 2: Technische resultaten bij het gescheiden mesten van beren en borgen.

	beren	borgen
begin gewicht (kg)	21,6	21,6
koud geslacht gewicht (kg)	85,0	85,0
groeisnelheid (g/dag)	826	835
voederconversie (kg voer/kg groei)	2,51	2,75
voeropname (kg voer/dag)	2,07	2,29
% EAA + IA	89,8	52,8
gem. kwaliteitskorting	17,1	24,5

hulp van door het Instituut voor Veeteeltkundig Onderzoek "Schoonoord" (IVO) en het Voedselvoorzienings In- en Verkoopbureau (VIB) gemeten resultaten zijn de "oude" classificatieresultaten vertaald in vleespercentage. Het verschil in kwaliteitskorting tussen de proefgroepen bij het nieuwe classificatiesysteem wordt bij het gemengd mesten dan 7 cent in plaats van 5,1 cent per kg geslacht gewicht. Bij het gescheiden mesten wordt dit voordeel 10,3 cent in plaats van 4,7 cent.

Financieel voordeel

Het mesten van beren leidt bij het gemengd mesten van beren + zeugen en borgen + zeugen en bij berekening op basis van het huidige classificatiesysteem tot een financieel voordeel van f 33,60 per mestvarkensplaats per jaar.

Bij het gescheiden mesten van beren en borgen leidt het mesten van beren, bij berekening op basis van het huidige classificatiesys-

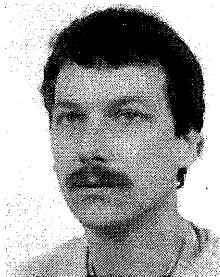
teem tot een financieel voordeel van f 65,50 per mestvarkensplaats per jaar. In deze berekening wordt ervan uitgegaan, dat er alleen beren of borgen op een bedrijf aanwezig zijn. Op bedrijven waar de helft van de mestvarkensplaatsen door zeugen bezet wordt, zal het mesten van beren ten opzichte van borgen tot een financieel voordeel leiden van $f 65,50 : 2 = f 32,75$ per mestvarkensplaats per jaar.

Korting op beren

Bij de berekeningen is geen rekening gehouden met de extra korting voor beren op de slachterij. Bedraagt de extra korting meer dan 25 cent per kg geslacht gewicht per beer, dan is het financieel gezien niet aantrekkelijk om beren te gaan mesten.

De grootte van de extra berekening op de slachterij bepaalt dus in belangrijke mate of het al dan niet interessant is om beren te gaan mesten.

GROEPSHUISVESTING VAN ZEUGEN IN DE PRAKTIJK: positieve ontwikkelingen, maar nog niet probleemloos

ir. Sj. Bokma
Onderzoeker Huisvesting
en Welzijn

dr. R. de Koning
Onderzoeker
Bedrijfshygiëne

Proefstation voor de
Varkenshouderij
te Rosmalen

Dit is het tweede artikel over het onderzoek naar groepshuisvesting van zeugen op praktijkbedrijven. In het eerste artikel is het hokontwerp aan de orde geweest. Hier wordt ingegaan op de bedrijfsvoering en de gezondheid. De agressie tussen zeugen en de gevolgen

daarvan kunnen door een goede bedrijfsvoering beperkt worden. Klingverwondingen en beenwerkproblemen komen nog te veel voor. De uitvoering van het voerstation en het stalklimaat spelen hierbij een rol. Ondanks deze problemen is de toekomstverwachting voor groepshuisvesting van zeugen positief. Deze verwachting is gebaseerd op waarnemingen op praktijkbedrijven, waar geen noemenswaardige problemen zijn aangetroffen.

DE BEDRIJFSVOERING

Groepsmanagement belangrijk

Onder groepsmanagement verstaan we de manier waarop groepen worden samengesteld. Deze heeft invloed op het functioneren van een groep en daarmee op de groepshuisvesting in het algemeen. Op de bedrijven werden een drietal vormen van groepsmanagement aangetroffen en wel:

- spaargroepen: hierbij worden groepen samengesteld op basis van de dekdatum. Zeugen, die kort na elkaar gedekt zijn, vormen samen één groep.
- vaste groep: hierbij keren de zeugen steeds terug naar de eigen groep. De ou-